

Khẳng định vị thế Tây Đô

Ngày 17-2-2005, Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết 45-NQ/TW (Nghị quyết 45) về xây dựng và phát triển TP Cần Thơ trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa, đã xác định Cần Thơ là trung tâm động lực vùng ĐBSCL. Trong 7 năm qua, thành phố đã triển khai 10 chương trình, 4 đề án nhằm cụ thể hóa các nhiệm vụ, giải pháp thực hiện trên từng ngành, lĩnh vực thực hiện Nghị quyết 45. Mặc dù đã đạt nhiều kết quả quan trọng, song, vai trò trung tâm vùng của Cần Thơ còn hạn chế trên từng mặt. Để Cần Thơ thật sự là Tây đô cần tầm nhìn dài hạn, từ đó tiếp tục nỗ lực xây dựng và phát triển thành phố.

Một góc TP Cần Thơ. Ảnh: ANH KHOA

tư TP Cần Thơ, theo Quyết định 366/2009/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về tiếp tục thực hiện Nghị quyết 45 của Bộ Chính trị giai đoạn 2009- 2015 có 66 danh mục dự án đầu tư. Trong đó, thành phố quản lý 46 dự án có tổng vốn đầu tư khoảng 71.829 tỉ đồng; từ năm 2009 đến nay, thành phố đã đầu tư trên 7.500 tỉ đồng và nguồn vốn cần cho đầu tư tiếp tục các danh mục dự án này đến năm 2015 khoảng 30.900 tỉ đồng.

Theo định hướng phát triển đến năm 2020, sẽ xây dựng TP Cần Thơ là đô thị văn minh, hiện đại, cơ bản trở thành thành phố công nghiệp; một cực phát triển, đóng vai trò động lực thúc đẩy mạnh mẽ sự phát triển của vùng ĐBSCL. Ước tính của Sở Kế hoạch và Đầu tư TP Cần Thơ, tổng nhu cầu vốn cho đầu tư cho giai đoạn 2011- 2015 là 206,8 ngàn tỉ đồng và 493 ngàn tỉ đồng trong giai đoạn 2016-2020. Trong đó, dự kiến nhu cầu đầu tư xây dựng đồng bộ kết cấu hạ tầng

Nhu cầu đầu tư lớn

Trong 7 năm thực hiện Nghị quyết 45, kinh tế của thành phố tăng trưởng nhanh, chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng giảm dần tỷ trọng nông nghiệp, tăng thương mại-dịch vụ. Giai đoạn 2005-2011, tổng vốn huy động của thành phố đạt khoảng 110 ngàn tỉ đồng. Tổng vốn đầu tư cho 10 lĩnh vực trọng tâm như: hạ tầng giao thông, cung cấp điện, thủy lợi, hạ tầng đô thị, hạ tầng các khu- cụm công nghiệp, thương mại- dịch vụ, thông tin-truyền thông, khoa học- công nghệ, giáo dục- đào tạo, y tế và văn hóa, thể thao- du lịch... đạt trên 124,76 ngàn tỉ đồng. Trong đó, vốn ngân sách Nhà nước chiếm 38,3% (Trung ương 26,9%; địa phương 11,4%) trong tổng vốn đầu tư, vốn dân cư và tư nhân 52,82%; còn lại là vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài, vốn tín dụng. Từ các nguồn vốn đầu tư trên, kết cấu hạ tầng thành phố phát triển mạnh mẽ. Nhiều công trình trọng điểm của vùng, quốc gia được đưa vào sử dụng như: sân bay quốc tế Cần Thơ, cảng Cái Cui, cầu Cần Thơ, quốc lộ Nam Sông Hậu, Dự án khôi phục Quốc lộ 1A từ Cần Thơ đến Năm Căn, Đại học Y được Cần Thơ, Bệnh viện Đa khoa Trung ương, đã tạo sức lan tỏa, liên kết vùng, tạo đà cho thành phố và cả

vùng ĐBSCL phát triển.

Mới đây, tại Hội nghị quán triệt và triển khai Nghị quyết số 13-NQ/TW (Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI) về "Xây dựng hệ thống kết cấu hạ tầng đồng bộ nhằm đưa nước ta cơ bản trở thành nước công nghiệp theo hướng hiện đại vào năm 2020" với các cán bộ chủ chốt của thành phố, Chủ tịch UBND TP Cần Thơ Nguyễn Thanh Sơn, nói: "Thời gian qua, cơ sở hạ tầng giao thông vận tải (bộ, thủy, không) của thành phố được quan tâm. Từ khi có Nghị quyết 21 của Bộ Chính trị và thực hiện Nghị quyết 45 thì các công trình trọng điểm được đầu tư đồng bộ, góp phần thúc đẩy Cần Thơ và ĐBSCL phát triển. Trước nhu cầu phát triển của đô thị loại I thì nhu cầu vốn đầu tư của thành phố cũng lớn hơn, nhưng thời gian qua còn nhiều bất cập trong công tác huy động vốn đầu tư. Cần Thơ đã được nâng cấp sân bay quốc tế, nhưng hiện chưa khai thác các đường bay quốc tế. Nếu khai thác được các đường bay quốc tế sẽ thúc đẩy sự phát triển của thành phố, ĐBSCL rất lớn. Cảng được đầu tư, nhưng luồng cho tàu lớn vào cảng chưa đồng bộ, luồng Định An nạo vét duy trì hàng năm, kênh tắt Quan Chánh Bố khó khăn về vốn đầu tư,

tiến độ triển khai chậm. Nguồn vốn đầu tư cho hạ tầng còn nhiều hạn chế". Chủ tịch UBND thành phố cho rằng, các chính sách huy động nguồn vốn, cần có thời gian nghiên cứu để đưa ra chính sách cụ thể.

Theo ông Lư Thành Đồng, Giám đốc Sở Giao thông Vận tải TP Cần Thơ, do hệ thống sông rạch chằng chịt, nền đất yếu nên khi thi công các công trình, dự án trên địa bàn thành phố, nhà đầu tư phải gia cố nền, xây dựng nhiều cầu, cống làm tăng chi phí đầu tư. Thêm vào đó, việc điều chỉnh giá các dự án còn lúng túng, các thủ tục đầu tư nhiều vướng mắc, giải phóng mặt bằng chưa đáp ứng tiến độ dự án. Trong khi xã hội hóa đầu tư trong phát triển hạ tầng giao thông của thành phố thời gian qua chưa đáp ứng yêu cầu. Còn ông Võ Thanh Hùng, Trưởng Ban Quản lý các Khu chế xuất và Công nghiệp Cần Thơ làm bài toán: Thời gian qua, đầu tư hạ tầng khu công nghiệp (KCN) của thành phố gặp nhiều khó khăn, ảnh hưởng phần nào đến tiến độ thu hút đầu tư vào KCN. Có rất nhiều nguyên nhân, cơ chế chính sách là rào cản lớn, giải phóng mặt bằng, tái định cư là bài toán nan giải. Đơn cử như mời gọi doanh nghiệp đầu tư nhà ở cho công nhân, nếu đầu tư đúng

chuẩn qui định phải tốn 5 triệu đồng/m² và nhà đầu tư mất 20-30 năm mới thu hồi vốn, do công nhân chỉ có khả năng trả tiền thuê nhà 20-25% trên tổng thu nhập hàng tháng (lương bình quân của công nhân 1,5-3,5 triệu đồng/tháng) thì không nhà đầu tư nào chịu bỏ tiền đầu tư.

TP Cần Thơ đang trên đường phát triển hội nhập và gánh trên vai sứ mệnh "hạt nhân" vùng. Cần Thơ rất cần một cơ chế đặc thù riêng cho một thành phố cần phát triển nhanh. Vấn đề này đã được các ngành chức năng thành phố tính đến nhiều năm qua mà vẫn chưa ban hành được cơ chế riêng nào vì "vướng" vào chính sách chung của Trung ương. Do vậy, công tác mời gọi đầu tư vào thành phố thời gian qua chưa đáp ứng yêu cầu và Cần Thơ còn nhiều mặt chưa phát huy được vai trò của trung tâm vùng.

Tạo sự đồng thuận

Cần cứ vào Kết luận số 17 của Bộ Chính trị (ngày 21-3-2012) về tiếp tục đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết 45 về xây dựng và phát triển TP Cần Thơ trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; Thành ủy Cần Thơ đã đưa ra kế hoạch thực hiện Kết luận số 17. Thống kê của Sở Kế hoạch và Đầu

Trong đó, dự kiến nhu cầu đầu tư xây dựng đồng bộ kết cấu hạ tầng 165 ngàn tỉ đồng giai đoạn 2011-2015 và 395 ngàn tỉ đồng cho giai đoạn 2016- 2020. Giai đoạn đầu, vốn ngân sách nhà nước chiếm phần lớn, từ năm 2016 trở đi, vốn huy động từ xã hội hóa là chủ lực. Song, vấn đề là giải pháp nào để huy động các nguồn lực đầu tư có hiệu quả. Bởi gần 10 năm qua, Cần Thơ chủ yếu dựa vào ngân sách nhà nước cho đầu tư kết cấu hạ tầng, trong khi ngân sách địa phương hằng năm chỉ thu về vài ngàn tỉ đồng, nhu cầu vốn gấp rất nhiều lần so với nguồn thu.

Trong mục tiêu, định hướng phát triển của thành phố là đặt Cần Thơ trong vai trò trung tâm vùng ĐBSCL để đưa ra những dự án mời gọi đầu tư trọng điểm, có sức lan tỏa, thúc đẩy sự phát triển chung của vùng. Tuy nhiên, ý kiến của các sở, ngành thành phố cho rằng để huy động nguồn lực xã hội cho đầu tư có hiệu quả cần khắc phục hạn chế công tác quy hoạch, quản lý quy hoạch; có các giải pháp huy động vốn theo hình thức BT, BOT, PPP... thực tế hơn. Và trọng tâm là phải tạo được sự đồng thuận trong xã hội để mọi người dân ủng hộ và chia sẻ trách nhiệm với Nhà nước trong đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng.